

U s t a w a

z dnia 25 września 1922 r.

o kontroli nad długami Państwa.

Art. 1. Wykonanie parlamentarnej kontroli nad długami Państwa (art. 8 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej Dz. U. R. P. z 1921 r. № 44, poz. 267) powierza się Komisji kontroli długów Państwa.

Art. 2. Komisja kontroli długów Państwa składa się z siedmiu członków i trzech zastępców. Sejm i Senat wybierają ze swego grona; Sejm — czterech członków i dwóch zastępców, Senat zaś — dwóch członków i jednego zastępcę, poczem członkowie Komisji obierają z poza swego grona, lecz z pośród posłów sejmowych i senatorów, przewodniczącego. Po wyborze przewodniczącego obiera Komisja zastępcę przewodniczącego oraz sekretarza i jego zastępcę z grona członków Komisji.

Art. 3. Członkowie Komisji kontroli wybierani są na cały czas trwania mandatu posełkiego, względnie senatorskiego, Komisja spełnia jednakowoż swoje funkcje także i po ukończeniu tego okresu aż do czasu ukonstytuowania nowej Komisji, wybranej przez nowy Sejm i Senat.

Art. 4. Jeżeli członek Komisji kontroli przestaje być członkiem Sejmu, względnie Senatu, lub złoży swój mandat do Komisji, lub też trwale nie może wykonywać swych obowiązków, wówczas Komisja na jego miejsce powołuje natychmiast zastępcę, wybranego przez tę Izbę, od której mandat otrzymał ustępujący członek Komisji. W tym wypadku Sejm, względnie Senat, bezzwłocznie uzupełni ustawową liczbę zastępców przez nowy wybór zastępcy.

Art. 5. Członkowie Komisji kontroli wykonują swoje obowiązki bezpłatnie; podczas przerw w pracy Sejmu i Senatu członkom Komisji kontroli należą się jednak diety poselskie, względnie senatorskie.

Art. 6. Do ważności uchwał Komisji kontroli konieczna jest obecność przewodniczącego, względnie jego zastępcy, i co najmniej trzech członków. Przewodniczący, względnie jego zastępca, zawsze głosuje, a jeżeli głosowanie dało równość głosów — uchwała staje się zdanie, za którym głosował przewodniczący.

Komisja uchwali regulamin swych czynności we własnym zakresie działania.

Art. 7. Z posiedzeń Komisji kontroli sekretarz spisuje protokół, który podpisują wszyscy obecni członkowie Komisji.

Art. 8. Za działalność swoją w charakterze członków Komisji członkowie Komisji odpowiadają tylko przed Sejmem (art. 21 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej), względnie przed Senatem (art. 37 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej).

Art. 9. Minister Skarbu, względnie wyznaczone przez niego do tego władze i urzędy, są obowiązane udzielać Komisji kontroli w sprawach, należących do jej ustawowego zakresu działania, wszelkich wyjaśnień, przedkładać jej do wglądu księgi i rachunki, dozwalać na wszelkie rewizje i dostarczać wszystkich do wykonywania kontroli potrzebnych dokumentów i niezbędnych sił pomocniczych.

Art. 10. Prawo kontroli, przysługujące Komisji kontroli, rozciąga się:

- na wszystkie zagraniczne zobowiązania Państwa,
- na długi, zaciągnięte przez Państwo w drodze wydania oprocentowanych zapisów dłużnych (obligacje pożyczkowe, bilety skarbowe i inne),
- na długi gotówkowe, zaciągnięte przez Państwo na zasadzie zobowiązań, wystawionych poszczególnym wierzycielom,
- na wszystkie przez Państwo objęte gwarancje finansowe,
- na emisję banknotów, dokonywaną przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową, względnie przez państwową instytucję emisyjną, która w jej miejsce wstąpi.

Art. 11. Wszystkie zapisy dłużne, wydane przez Państwo (art. 10 p. b.), winny być podpisane przez dwóch członków Komisji kontroli.

Art. 12. Komisja kontroli jest obowiązana przy zastosowaniu odpowiednich zasad kontroli badać w szczególności, czy:

- długi państwowe zaciągnięto, względnie skonwertowano na mocy ustawy,
- emisję banknotów wykonywano na podstawie upoważnienia ustawowego,
- kaucjami i depozytami, złożonymi w kasie Państwa, zarządzano należycie,
- oprocentowanie i amortyzację długów państwowych przeprowadzono ściśle według przepisów ustawy,
- środki pieniężne, przeznaczone na oprocentowanie i amortyzację długów państwowych, istotnie zużyto na te cele,
- konwersję, unifikację, względnie wszelkie zmiany długów Państwa, przeprowadzono ściśle według przepisów ustawy, względnie zgodnie z interesami prawidłowej gospodarki państwowej,
- każdy dług Państwa, zaciągnięty na mocy ustawy, wpisano do księgi głównej długów Państwa.

Art. 13. Minister Skarbu jest obowiązany uwiadomić na czas Komisję kontroli o każdej zmianie, zasłaje w stanie długów państwowych, względnie ich oprocentowaniu, i o zniszczeniu wycofanych z obiegu zapisów długu.

Art. 14. Postanowienia art. 12 i 13 stosują się analogicznie także do kontroli objętych przez Państwo na mocy ustawy gwarancji finansowych.

Art. 15. Komisja kontroli obowiązana jest za każde półrocze najpóźniej do 15 lipca, względnie 15 stycznia każdego roku, ogłaszać w Monitorze Polskim systematycznie sporządzony wykaz stanu wszystkich długów Państwa, jakoteż stan wszystkich przez Państwo przejętych gwarancji finansowych.

Art. 16. Komisja kontroli uprawniona jest każdego czasu, a obowiązana przynajmniej raz na rok, składać Sejmowi wyczerpujące sprawozdanie ze swych czynności wraz z odpowiednimi wnioskami.

Art. 17. Jeżeli Komisja kontroli w czasie, kiedy Sejm i Senat nie są zebrane, uważa za konieczne wydanie stosownych zarządzeń przez Ministra Skarbu, uprawniona jest ona zwrócić się z odpowiednim żądaniem bezpośrednio do Ministra Skarbu.

Art. 18. Do czasu ukonstytuowania się Sejmu i Senatu, Sejm Ustawodawczy wybiera z pośród swego grona członków Komisji kontroli i ich zastępców.

Art. 19. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia, a jej wykonanie powierza się Ministrowi Skarbu.

Marszałek: *Trąmpczyński*

Prezydent Ministrów: *Juljan Nowak*

Minister Skarbu: *Jastrzębski*